

SPRAVODAJ

OBČASNÍK ŠTVRTOČANOV

III. ročník 3. číslo

december 2007

Milan Rúfus:

Materstvo

Klas dozrel, k nívám sklonený.
Vytryskla bolesť zo ženy.

A po tom moste, prudko vyklenutom
nad hĺbkou živných, dobrotivých tiem,
a po tom moste z nedozerných brehov
pod pyšnou vlajkou plaču víťazného
dieťaťko prišlo.

Jezu, čo ti dám?

V údive stojím, zakríknutý stojím.
Myšlienka dymí z uprchnutých liet.
Nič nepatrí mi, nič nenazval som svojím.
Dni idú. Človek, čo ti dám?

Kyticu kvetov natrhám.
Zaspievam: toto ti posielala zem.
Zaspievam, zaspievam, dieťaťko spí.

— Spí tvoja bolesť vznešená a sladká.
Mária, matka,
oroduj za nás u drsného súdu.
Za mužov, ktorí sú i ktorí mužmi budú.
Naveky snom i ranami
bdie neha ženy nad nami. —

Tak zaspievam.
Tak zaspievam, veď, bože, čo má básnik,
nevädze poľné, vtáctvo pod oblohou?
Pesničku vernú, srdce dokorán.
A to je všetko

*Požehnané vianočné sviatky,
šťastný a úspešný nový rok
Vám žela obecny úrad a
miestny zastupiteľský zbor.*

Starosta obce, Péter Óry je rád, že v obci vládne Pocit spolupatričnosti

— V prvom tohtoročnom čísle nášho občasnika ste sa vyjadřili asi v tom duchu, že pre vás zmysluplnou činnosťou je len tá práca, ktorá má podporu u občanov, zároveň ste dúfali, že sa vám podarí získať občanov obce pre ciele, ktoré ste mali vo volebnom programe. Vyše pol roka ste vo funkcii starostu obce, nezmenil sa váš názor za ten čas? — pýtali sme sa starostu obce Štrtok na Ostrove, **Pétera Óryho**.

— V hektických časoch nežnej revolúcie som počul v jednej diskusnej relácii, že kto chce byť vedúcou osobnosťou v kolektíve ľudí, a chce ho viesť k určitému cieľu, občas sa musí zastaviť a pozrieť sa dozadu, či ho ešte nasleduje vôbec niekto. Zapamätal som si tieto slová, a v uplynulých rokoch som zistil, že myšlienka je pravdivá, nosí v sebe ozajstný odkaz. A zistil som aj to, že nesúvisí len s politikou, je nasledovniahodná aj v iných sférach ľudskej činnosti, všade treba poslúchať ľudí, ich nápady, myšlienky, sledovať zámery. Tým som aj odpovedal na vašu otázku: nie, nezmenil som svoj názor, naďalej si myslím, že v danej ľudskej spoločnosti, v kolektíve, akým je aj naša obec, ozaj má zmysel len taká činnosť, ktorá nosí v sebe všeobecne akceptovateľné hodnoty, a je veľmi dôležité, aby do realizácie cieľov sa zapojilo čo najviac ľudí, čo najviac ich cítilo, že pracujeme pre spoločné dobro.

— Myšlienka je ozaj pekná, v teoretickej polohe určite sa ju má držať každý vedúci pracovník. Ale čo sa vám podarilo z nej uskutočniť v praxi? Podarilo sa vám získať väčšinu Štrtokočanov pre tak zložitú úlohu, akou je udržateľný rozvoj obce?

— Zdá sa mi, že v našej obci, vo Štrtku na Ostrove sa buduje ozajstná zomknutá miestna komunita, čo ma veľmi teší. Aj pred nástupom do funkcie starostu som vedel o tom, že fungujú v obci rôzne civilné organizácie a občianske združenia aj o ich aktivitách som vedel kde čo, veď som žil tu, dokonca sám som sa zapojil do rôznych aktivít. Napriek tomu som veľmi milo prekvapený, aké vynikajúce nápady majú moji spoluobčania a koľko je v nich činorodej energie. V posledných mesiacoch, ako starosta, som musel totiž vypočúť každý jeden názor, návrh, veď všetko, čo sa udeje v našej obci, musí byť konzultované, alebo minimálne ohlásené na obecnom úrade. A zároveň som musel — podotýkam: hrdo — vypočúť kolegov-starostov z okolitých dedín, ako nás chvália za pestrý kultúrno-spoločenský život. Vypočítavajú deň obce, súťaž vo varení guláša, akcie v oblasti

ľudovej a rockovej hudby, vystúpenia spevokolu, altivity klubu dôchodcov alebo domu matiek, výborné výsledky nášho futbalového mužstva, alebo najnovšie udalosti, ako je napríklad pokus o guinnessový rekord s našim adventným vencom na námestí obce. A to je len malá časť tých aktivít, ktoré môžem sledovať v práci našich občianskych združení a civilných organizácií, všetky vymenovať je asi nemožné, veď naše organizácie združujú od najmenších obyvateľov obce až po dôchôdcov, a sú aktívny v rôznych sférach ľudskej činnosti, ako je kultúra, šport, darcovstvo krvi, alebo trebárs hasenie požiaru. A ešte niečo, snáď to najdôležitejšie: naše organizácie a združenia, bez ohľadu na pôvodnú činnosť, všetky dbajú o ľudí v núdzi, či sú to starší občania, alebo chorí, osamotení z nejakých dôvodov. V tejto sociálno-charitatívnej činnosti jednoducho nečakajú na podnety zo strany obecného zastupiteľstva, vypomáhajú samy a samostatne, na základe ľudskej solidarity, a to je veľmi cenné. Áno, zabezpečiť udržateľný rozvoj obce je zložitou úlohou, ale najväčšie ťažkosti sa ukazujú tam, kde chýba pocit spolupatričnosti ľudí, kde treba hľadať možnosti budovania normálnych ľudských vzťahov, kde treba nabádať ľudí na vzájomnú podporu. Tam však, kde to je všetko pohromade — a u nás, v našej obci to funguje —, všetko ostatné je už iba otázkou dobrých projektov a peňazí, a hmotné hodnoty sa vytvárajú ľahko. Ľahko, lebo tam, kde je u občanov silný pocit spolpatričnosti, vždy sa nájdu takí, ktorých je hoden nasledovať, aj takí, ktorí sú ochotní pomôcť počas realizácie dobrých nápadov, spoločných cieľov.

— Je tu koniec roka, je tu čas na hodnotenie činnosti zastupiteľského zboru, obecného úradu, a teda toho, čo sa vám podarilo dosiahnuť v oblasti rozvoja obce z „hmotného“ hľadiska, aké investície ste zrealizovali, čo sa naopak nepodarilo.

— Poviem úprimne, veľmi sa mi uľavilo a prežíval som úprimnú radosť, keď sa nám podarilo koncom októbra kolaudovať nájomné byty a dať ich do prenájmu žiadateľom. A to nielen preto, lebo pravidlá čerpania fondu bývania sú veľmi prísne, a nebolo jednoduché vyhovieť všetkým požiadavkám v záverečnej fáze výstavby, ale predovšetkým preto, lebi sa nám podarilo dodržať všetky termíny, a — v určitom zmysle slova — dať ľuďom veľmi pekný a hodnotný darček pod stromček. Podarilo sa nám ďalej kolaudovať jednu časť kanalizácie, bola to investícia na

zlepšenie a ochranu životného prostredia. Obnovili sme aj povrch ciest v boci, je mi ľúto však, že v tejto oblasti sa nám nepodarilo dokončiť Školskú ulicu. Žiaľ, ukázalo sa, že došlo k nedorozumeniu medzi plánovačmi a ministerstvom, bolo treba doplniť dokumentáciu, a i keď staviteľ bol pripravený dokončiť prácu, nemohli sme k tomu prítúpiť my, ako obec. Veď ide o miliónovú investíciu, ktorá sa dá realizovať len za pomoci štátu, inak by sme sa mohli dostať do chúlостivej finančnej situácie, a to sme si nemohli dovoliť. Podarilo sa však dobudovať vodovod na cintoríne, uskutočnila sa výmena okien na základnej škole, čo je síce malý, ale významný krok v procese úplnej rekonštrukcie budovy školy, taktiež sme dokončili oplatenie dvora materskej školy. Z hľadiska budúcnosti a budúcich investícií do rozvoja obce bolo významné založenie združenie hornozitnoostrovských obcí, do ktorého sa zapojili okrem našej dediny obce Čakany, Čenkovce, Hubice, Janíky, Mierovo, Zlaté Klasy, Nový Život a Oľdza. Vytvorením tohto mikroregionálneho združenia sme získali možnosť zapojiť sa do takzvaného Programu LEADER Európskej únie, ktorý bol vytvorený práve pre pomoc rozvoja malých obcí podľa vlastných integrovaných rozvojových plánov. Príprava nášho konkrétneho plánu sa začala ešte v lete, občania a občianske združenia mohli podávať písomne svoje návrhy, mali sme v decembri aj verejnú diskusiu na túto tému. Nápadov je dosť, som presvedčený, že sa nám podarí spracovať taký plán, ktorý rozhodným spôsobom prispeje k rozvoju našej obce na najbližších 4-5 rokov.

— Nový rozpočtový rok sa však už klope na dverách, akými novými prírjmami počítá zastupiteľský zbor na budúci rok, aby chod obce aj finančne bol zabezpečený?

— Podľa môjho názoru najdôležitejšie rozhodnutie obecného zastupiteľstva sa týka poplatkov za nájom priestorov, kde sme doteraz mali určité nezrovnalosti, nebolo jasné, kto koľko a za čo platí. Taktiež dôjde k zmenám v oblasti miestnych daní, boli sme totiž kritizovaní z rôznych miest, že máme ich príliš nízke, zvlášť v porovnaní so susednými dedinami. Čo je ešte nové, je to, že zastupiteľský zbor ma poveril tým, aby sme nedoplatky vymáhali od našich dlžníkov formou exekúcie. Je to závažná otázka, zatiaľ to neurobila ani jedna samospráva, je to však dôležité, veď podmienky hospodárskej súťaže musia byť rovné pre všetkých, nehovoriac o tom, že aj obec potrebuje financie, ktoré im patria. No, a predsa, poriadok musí byť.

Význam a tajomstvo Vianoc

Všetky biblické čítania počas vianočných sviatkov sa rôznym spôsobom snažia odpovedať na otázku: Aký zmysel majú Vianoce?

Na túto otázku nám odpovedajú predpovede dávnych prorokov. Prorok Izaiáš prednáša svoje posolstvo za dramatických okolností

- v celom Izraeli sa ozýva rinčanie zbraní.

Asýrsko pritiahlo do Galileje a ohrozuje Jeruzalem. Všetok ľud je týmto nepriateľským ohrozením zdeptaný

a nevie, čo robiť. Ale vo chvíli, keď

ľudia strácajú akúkoľvek nádej, prorok im oznamuje: ľud, ktorý

chodil vo tme, vidí veľké svetlo. Ohlasuje im, že nepriatelia od-

tiahnu preč a príde mocný Boh, ktorý je kniežatom pokoja. Toto

je teda najstarší zmysel a posolstvo Vianoc: koniec obáv,

oslobodenie od nepriateľov a to vďaka dieťaťu, ktoré

sa nám narodilo. Je to On, Emanuel, Boh pokoja. Boh

s nami!

Čo nám hovorí sv. Pavol?

On v liste Titovi, svojmu učeníkovi obrátenému

z pohanstva vysvetľuje zmysel Ježišovho príchodu

slovami plnými nádeje: prejavila sa Božia dobrota,

ktorá prináša spásu všetkým ľuďom. Základným

rozmerom Vianoc

je ich všeobecnosť a ich najvladnejšou zvestou je

posolstvo spásy a nového života pre celé ľudstvo

bez rozdielu rasy, farby pleti, sociálnych vrstiev

alebo intelektuálnych schopností. Spasiteľ

nám bol daný nie len ako dieťa

narodené

v chudobnej

maštali, ktorému sa nevyhýbajú životné ťažkosti a prakticky nikto a ničom nevie, ale zároveň ako radostná zvesť, že Boh neprestal

skladať v človeka svoju nádej. Boh sa narodil medzi nás! Ježiš prišiel, aby nás naučil kráčať cestou dobra, striedmosti, spravodlivosti

a odmietania zlých alebo ilúzných vecí tohto sveta a očakáva slávny Pánov príchod.

Ježiš slobodne vydal sám seba za nás, zvestoval, že Boh je náš Otec, nazval nás svojimi

priateľmi a z lásky za nás zomrel na kríži.

Tak nás oslobodil od akéhokoľvek otroctava a raz navždy priviedol uzmiernené ľudstvo

k Otcovi. Jedine sila viery - sila viery - nám

pomáha objaviť Božiu moc v živote. Od okamihu, keď sa Boží Syn stal človekom, chce byť

prijímaný - v ňom môžeme hľadať Boha, pretože On prebýva medzi nami, On je Emanuel.

Každý rok zaznieva rozprávanie evanjelistu sv. Lukáša. Jeho rozprávanie o narodení

Ježiša Krista je prosté, jednoduché, avšak sugestívne. Vrcholom celého príbehu sú slová,

ktorými anjel oslovil pastierov: Nebojte sa. Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude

patriť všetkým ľuďom: Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ Kristus Pán.

Je to posolstvo radosti nad tým, čo sa stalo a zároveň pozvanie k viere, že hoci je Ježiš

chudobným dieťaťom položeným v jaslách, je Spasiteľom sveta. Vzájomne sa tu dopĺňajú

dva motívy: viditeľná chudoba Ježišovho ľudského života a skrytá Božia sláva, s ktorou

Ježiš prichádza medzi ľudí. Iba niekoľko pokorných a chudobných pastierov spoznáva

v Ježišovi prisľúbeného Mesiáša. To je zvláštne Božie znamenie, že začína nové obdobie

dejín ľudstva. O zmysle tajomstva Vianoc môžeme rozjímať

jedine za predpokladu, že dokážeme zostať pred jeho posolstvom v údive. Práve údiv

a postoj dieťaťa sú nevyhnutnými prostriedkami k tomu, aby sme mohli naplno prijať

radostnú zvesť narodenie Pána. Hej, Boh si nevyvolil silné, múdre a mocné tohto sveta,

ale slabé, malé a bezvýznamné - vyvolil si dieťa položené v jaslách. Ale Bohu nič nie je nemožné.